

Alajärven kaupunki

Alajärvi – Aitoa elämää Aaltojen keskellä

ALAJÄRVEN KAUPUNGIN KOULULAISKULJETUSSTRATEGIA

Sisältö

1. Koulukuljetussäännöt
2. Esiopetus
3. Perusopetus
 - 3.1. Koko kunnassa noudatettavia yleisiä ohjeita
 - 3.2. Villieläinvaara
 - 3.3. Ohjeet kuljetusten odotusten ja koulumatkojen turvallisuuden takaamiseksi
 - 3.4. Kuljetuksista päättäminen
4. Koululaiskuljetusten hankinta

1. Koulukuljetussäännöt

Alajärven kaupungissa toteutetaan tässä koululaiskuljetusstrategiassa sovittuja periaatteita. Näin kunta kohtelee kaikkia oppilaita lain vaatimusten mukaisesti eli tasapuolisesti.

Koulutusta koskeva lainsäädäntö uudistui ja astui voimaan 1.1.1999. Uudistuksen keskeisiä tavoitteita ovat opiskelijan oikeusturvan parantaminen, koulutuksellisen tasa-arvon ja koulutuksen kansallisen yhtenäisyyden lisääminen sekä opetuksen yksilöllisyyden, opiskelumotivaation ja työelämäyhteyden edistäminen. Esiopetuksen velvoittavuutta koskeva muutos tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Lakia (1040/2014) sovelletaan 1.8.2015 lukien. Lain mukaan oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Sivistystoimen talouspäällikkö vastaa kuljetusten suunnittelusta ja hankinnasta sekä huolehtii kuljetusyhteistyön organisoinnista ja sujuvuudesta kunnan eri hallintokuntien kanssa. Hän pitää yhteyttä paikkakunnan liikenteenharjoittajiin ja muihin sidosryhmiin. Päätökset henkilökuljetus- ja joukkoliikenneasioissa tehdään Alajärven kaupungin hallintosäännön määräämissä toimielimissä tai viranhaltijapäätöksinä.

Kuljetuksien suunnittelussa liikenneturvallisuus on yksi tärkeä huomioon otettava tekijä. Huomiota on kiinnitettävä mm. ajoreitteihin ja niiden kunnossapitoon, poistumis- ja nousupaikkoihin, tien ylityksiin, koulujen pihajärjestelyihin, kaluston laatuun ja kuljettajien ammattitaitoon.

Sivistystoimenjohtaja neuvottelee koulujen työajoista naapurikuntien kanssa. Alueella pyritään pitämään yhteiset loma-ajat kouluja palvelevan liikenteen järjestämiseksi edullisesti. Sivistyslautakunta päättää koulujen työajoista.

2. Esiopetus

Alajärven kaupungissa esiopetusta järjestetään Alakylän, Hoiskon, Paavolan ja Taimelan kouluissa omissa esiopetusryhmissä. Lisäksi esioppilaita on Mäntymäen päiväkodissa. Pidentetyn oppivelvollisuuden esioppilaita on lisäksi Alajärven yläkoulun E-tupaluokissa.

Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annettussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoidon. Esiopetuksen oppilaille on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös jos matka on lapselle liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Alajärven kaupungissa kuljetus järjestetään, jos koulumatka on yli kolme kilometriä. Esioppilaille tarjotaan maksuton kuljetus esiopetukseen noudattaen seuraavia ohjeita: Kuljetukset järjestetään pääsääntöisesti koulukuljetusten yhteydessä kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan. Jos päivähoito järjestetään esiopetuspaikassa, maksutonta kuljetusta ei järjestetä, vaan vanhemmat hoitavat kuljetuksen itse.

Kuljetuksesta neuvottelee ja sopii esikoululaisen huoltajan kanssa esiopetuspaikan vastuuhenkilö. Kuljetuksissa tapahtuvista tilapäisistä muutoksista ilmoittamisesta kuljettajalle ovat vastuussa vanhemmat. Pysyvistä muutoksista he ilmoittavat esiopetuspaikkaan. Esiopetuksen kuljetukset suunnittelee sivistystoimen talouspäällikkö tai hänen valtuuttamansa henkilö yhteistyössä esiopetuksesta vastuussa olevan henkilökunnan kanssa.

3. Perusopetus

Perusopetukseen kuuluu Alajärvellä 6 vuosiluokkien 1 - 6 koulua: Alakylän, Hoiskon, Myllykankaan, Paalijärven, Paavolan ja Taimelan koulut. Alajärven yläkoulussa annetaan opetusta luokille 7 – 9 sekä erityisopetusta luokille 1 - 9.

PoL 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä oppilaalle maksuton kuljetus, jos perusopetusta, lisäopetusta tai 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun pidentetyn oppivelvollisuuden piirissä olevan esiopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai jos se oppilaan iän tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Tällöin oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen tai oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen.

Oppilaalla on oikeus pyrkiä muuhunkin kuin kunnan hänelle osoittamaan perusopetuksen kouluun (PoL 6 §, 32 § 3). Pääsy on mahdollinen kuitenkin sen jälkeen, kun kouluun on otettu sinne ensisijaisesti osoitetut oppilaat. Kunta ei ole velvollinen järjestämään koulukuljetusta toissijaisille hakijoille.

Perusopetuslain 32 §:n 2 momentin mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

3.1. Alajärven kaupungissa noudatettavia yleisiä ohjeita

Jos 0.-2. luokan oppilaan koulumatka on pitempi kuin 3 km, hänelle myönnetään maksuton kuljetus tai riittävä avustus huoltajalle koulukuljetuksen järjestämiseksi. 3.-9. luokan oppilaalle järjestetään maksuton koulukuljetus tai kuljettamista tai saattamista varten myönnetään riittävä avustus, mikäli hänen koulumatkansa ylittää 5 km.

Talvikuukausina (1.11.-31.3.) niille 3. – 4. –luokkien oppilaille, joiden koulumatka ylittää 3 kilometriä myönnetään koulukuljetus linja-auton reittiliikenteessä. Mikäli reittiliikennettä ei ole, avustetaan oppilaan huoltajaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta. Korvausperusteena käytetään linja-auton alennuslipputaksan mukaista korvausta.

Erytysluokkien ja erityisoppilaiden osalta kuljetus voidaan myöntää perustuen oppilaan erityisiin, ikätasosta poikkeaviin tarpeisiin. Terveydellisistä syistä voidaan oppilaalle myöntää lääkärintodistuksen perusteella koulukuljetus yleisistä periaatteista poiketen. Koulumatkan vaarallisuuden perusteella avustetaan huoltajaa koulukuljetuksen järjestämiseksi.

Oppilaalle ei myönnetä maksutonta kuljetusta muuhun kuin lähikouluun. Mikäli oppilas vaihtaa koulua kesken lukuvuoden, sivistystoimen talouspäällikkö päättää oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen entiseen kouluun lukukauden loppuun saakka, mikäli kuljetus on tarkoituksenmukaisesti järjestettävissä.

Erillisiä kuljetuksia yksittäisille oppilaille ei järjestetä, vaan kuljetukset tapahtuvat voimassa olevia reittejä. Myös eri koulujen oppilaiden matkat pyritään reitittämään yhteen. Koulumatkat sovitetaan joukkoliikenteen ja osittain muiden henkilökuljetusten, mm. päivätoiminta, haja-asutusalueiden asiointiliikenne, kanssa toimivaksi kokonaisuudeksi. Kuljetuksissa hyödynnetään eri järjestämistapoja: linjaliikenne, läänin ostama runkoliikenne, kunnan ostoliikenne, kunnan palveluliikenne ja erilliskuljetukset.

Jos maksutonta kuljetusta ei voida järjestää muutoin, voidaan oppilaan huoltajalle maksaa oppilaan kuljettamisesta. Korvausperusteena käytetään linja-auton alennuslipputaksan mukaista korvausta. Talouspäällikkö neuvottelee asiasta huoltajan kanssa ja tekee päätöksen saattokorvauksesta.

3.2 Villieläinvaara

Villieläinvaaran (karhu, susi) vuoksi kuljetus voidaan myöntää huoltajan hakemuksesta silloinkin kun se ei oppilaalle muuten kuuluisi.

Suurpetovaaran arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan. Petovaaran vuoksi kuljetus myönnetään aina määräaikaisena. Suurpetovaaran vuoksi kuljetus myönnetään pääsääntöisesti ainakin seuraavissa tapauksissa:

- Alueella on emokarhu poikasineen. Kuljetus myönnetään tällöin ajanjaksoksi, jona karhu on hereillä.
- Susien osalta koulukuljetus myönnetään, mikäli susi ei käyttäydy lajityypillisesti, ts. susi tulee säännöllisesti lähelle asutusta tai saalistaa kotieläimiä.
- Susi on vahingoittunut tai sairas.

Ilveksen ja ahman vuoksi kuljetusta ei myönnetä, koska kyseisten lajien ei tiedetä käyneen Suomessa ihmisen kimppuun.

Kuljetusta ei järjestetä pelkille taajama- ja kyläalueille, vaan lähinnä haja-asutusalueille ja valaisemattomille tieosuuksille. Oikeus tilapäiseen maksuttomaan koulukuljetukseen petovaaran vuoksi päättyy välittömästi sen jälkeen, kun vaara on poistunut.

Kunnan tarjoaman järjestelyn sijasta kuljetus voidaan järjestää myös myöntämällä huoltajille kuljetusavustusta oppilaan saattamisesta kotoa taksin tai linja-auton reitille. Korvausperusteena käytetään linja-auton alennuslipputaksan mukaista korvausta. Suurpetotilanteen arvioinnissa käytetään hyödyksi riistaviranomaisten varmistettuja havaintoja. Maksuttoman oppilaskuljetuksen suurpetovaaran vuoksi myöntää harkinnanvaraisista kuljetuksista muutenkin päättävä viranhaltija.

3.3 Ohjeet kuljetusten odotusten ja koulumatkojen turvallisuuden takaamiseksi

Liikenneturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. nopeusrajoitus, keskimääräinen vuorokausiliikenne sekä tien leveys. Oppilaan koulumatkan turvallisuus lisääntyy, kun matkan varrella on kevyen liikenteen väylät ja tievalaistus. Tehtäessä päätöstä koulumatkan turvallisuudesta, käytetään koulumatkan liikenneturvallisuuden arviointiohjelmaa (Koululiitu).

Kuljetusta odottavien oppilaiden valvonnan järjestämisestä vastaa koulun rehtori. Opettajien lisäksi voidaan kuntaan työsopimussuhteessa olevia koulunkäynnin ohjaajia käyttää odottavien oppilaiden valvontaan. Rehtori vastaa siitä, että vanhemmille tiedotetaan koululaiskuljetuksen pelisäännöistä.

Kuljettaja tarkistaa, että oppilaiden turvavyöt ovat kiinni, ennen kuin auto lähtee matkaan.

Jos oppilas käyttäytyy huonosti koululaiskuljetuksessa, ei kuljettaja voi häntä poistaa autosta, eikä jättää matkan varrelle. Hänen tulee tiedottaa asiasta koulun rehtorille. Rehtorin on ryhdyttävä selvittämään asiaa. Kuljettaja voi pyytää rehtoria tai oppilaan huoltajaa huolehtimaan tällaisessa tapauksessa oppilaan kuljetuksesta. Kuljetuksen aikana tapahtuvasta kiusaamisesta tulee aina ilmoittaa rehtorille.

3.4 Kuljetuksista päättäminen

Sivistystoimen talouspäällikkö myöntää maksuttoman koululaiskuljetuksen tai avustuksen koulukuljetuksen järjestämiseksi tässä asiakirjassa mainittujen periaatteiden ja ohjeistuksen mukaisesti. Tällöin talouspäällikkö merkitsee oppilaan suoraan kuljetettavien oppilaiden listalle. Tässä koulukuljetussäännössä vahvistetuista periaatteista poikkeavasta maksuttomasta kuljetuksesta päättää sivistyslautakunta huoltajan anomuksesta. Päätös annetaan poikkeuksia lukuun ottamatta lukuvuodeksi kerrallaan.

Maksuttomasta kuljetuksesta päättävän henkilön tulee tarkistaa koulumatkan pituus. Matka mitataan talvikunnostettua tietä pitkin kodin piha-alueen reunalta (portilta) koulun piha-alueen reunaan (portille).

4. Koululaiskuljetusten hankinta

Ostoliikennepalveluja hankittaessa tulee noudattaa julkisista hankinnoista voimassa olevia säännöksiä. Laki velvoittaa kuntia avoimuuteen, tasapuolisuuteen ja syrjimättömyyteen tarjouksen tekijöitä kohtaan.

Sivistystoimen talouspäällikkö päättää koululaiskuljetusten hankinnoista voimassa olevan hankintaohjeen mukaan.